

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 34942-07-23 לדרמן נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מוחמד עלי

המבקש **טל קונסטנטין לדרמן**
ע"י ב"כ עוה"ד א' אופק ו-ז' גלסברג

נגד

המשיב **בנק המזרחי טפחות בע"מ**
ע"י עוה"ד א' ארצי, ש' רז, א' אקרלינג

פסק דין

לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: **החוק**).

הרקע לבקשת האישור

1. ביום 16.7.2023 הגיש המבקש את בקשת האישור בתיק זה. עניינה של הבקשה בטענה כי המשיב, בנק המזרחי טפחות בע"מ, הפר את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: **חוק התקשורת**), בכך ששלח ללקוחותיו המנהלים אצלו חשבונות בנק, דברי פרסומת בניגוד להוראות חוק התקשורת.

2. דבר הפרסומת הנטען מצא ביטוי בשתי הודעות ששלח המשיב למבקש וליתר הלקוחות המנהלים אצלו חשבונות עו"ש ומשכנתא, בהן הודיע על הטבה לפיה לא יחויבו בריבית על יתרות חובה בחשבונות, עד לגובה החזר המשכנתא או עד לסכום 6,000 ₪, הנמוך מבניהם, וזאת לתקופה של שנתיים ימים. בהודעה נכתב כי ההטבה מיועדת לבעלי חשבון עו"ש אצל המשיב ממנו משולמת המשכנתא.

3. המשיב טען בתשובה שהגיש כי ההודעות שנשלחו אינן בגדר דבר פרסומת, משום שמדובר בהטבה שניתנת ללקוחות המשיב הזכאים לכך, וזאת על רקע עליית הריבית שהייתה במשק. נטען כי ההודעות נשלחו ללקוחות המשיב בלבד שכבר החזיקו בחשבון עו"ש ובמשכנתא אצל המשיב, ולפיכך המדובר בהודעות בעלות אופי שירותי שלא נועדו לעודד רכישת מוצר או שירות או להוציא כספים, שכן ההצטרפות להטבה אינה כרוכה בהוצאת כספים מטעם הלקוחות. משכך, כך לפי טענת המשיב, אין המדובר בדבר פרסומת.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 34942-07-23 לדרמן נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני:

4. לאחר הגשת התגובה לתשובה התקיים קדם משפט בה לובנו טענות הצדדים. במסגרת קדם המשפט הערתי על הקשיים שמעוררת הבקשה ובראשם אם ניתן לסווג את ההודעות כדבר פרסומת, בשים לב לכך שההודעות נשלחו רק ללקוחות הבנק שהחזיקו בחשבון עו"ש ובמשכנתא, ונוכח הסבר ב"כ המשיב לגבי משלוח ההודעות גם לבעלי חשבונות ביתרת זכות. כמו כן הערתי, כי בשים לב לכך שהבקשה מתייחסת רק לשתי הודעות בודדות שנשלחו על ידי המשיב, ואין מחלוקת כי מלבד הודעות אלו לא נשלחו הודעות נוספות (לגבי המבקש המדובר במי שניהל את חשבון הבנק אצל המשיב למשך 4 שנים), ספק אם יש מקום להניע הליך של תובענה ייצוגית.

הבקשה שלפניי

5. בעקבות הדברים שעלו בקדם המשפט, הוגשה הבקשה שלפניי בגדרה מבוקש לאשר את הסתלקותו של המבקש מבקשת האישור. בבקשה צוין כי היא מוגשת בהמלצת בית המשפט לאור הספקות שהתעוררו בשאלה האם נכון לברר את המחלוקת בדבר סיווג ההודעות ששלח המשיב כדבר פרסומת במסגרת הליך ייצוגי ולנוכח סיכויי הבקשה לאישור.

6. הצדדים ציינו כי הבקשה הוגשה מתוך רצון לצמצם את ההוצאות הכרוכות בהמשך ניהול ההליך. בין הצדדים הוסכם כי התביעה האישית נגד המשיב תידחה ללא צו להוצאות. כמו כן הצדדים ביקשו כי ההסתלקות לא תהיה כרוכה בפרסום, בהינתן סיבת ההסתלקות. בבקשה לא נתבקש בית המשפט לאשר טובות הנאה כלשהן. לבסוף, הצדדים ביקשו לפטור אותם מתשלום החלק השני של האגרה או למצער להפחיתה.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשת ההסתלקות ובכתבי הטענות מצאתי להיעתר לבקשת ההסתלקות.

8. נקודת המוצא לדיון בבקשה קבועה בסעיף 16 לחוק, אשר ס"ק א' שבו קובע כדלהלן:

"מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, לא יסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט; בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה: (1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה; (2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה".

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 34942-07-23 לדרמן נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני:

9. הדיון בבקשת הסתלקות מורכב אפוא משני שלבים מדורגים: **האחד**, אישור בקשת ההסתלקות על ידי בית המשפט; **והשני** – דיון בשאלת החלפתם של המסתלקים: המבקש או התובע (בזיקה לשלב בו מוגשת בקשת ההסתלקות) או בא-כוח מייצג חלופיים לאלו שהסתלקותם אושרה. השלב הראשון עולה מסעיף 16(א) לחוק, ואילו השלב השני מוסדר בסעיפים 16(ג) ו-16(ד) לחוק שקובעים כדלהלן:

"(ג) הסתלק מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית או שבית המשפט מצא שנבצר מאחד מאלה להמשיך בתפקידו בבקשה או בתובענה, לא יהיה בכך כדי להשפיע על המשך ניהול הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית בידי מבקש אחר, תובע מייצג אחר או בא כוח מייצג אחר, לפי הענין.

ד (1) אישר בית המשפט את הסתלקותם של כל המבקשים או כל באי הכוח המייצגים מבקשה לאישור או שבית המשפט מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם בבקשה לאישור, רשאי בית המשפט לקבוע כי ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקומם, לפי הענין, בתוך תקופה שיקבע, וכן רשאי בית המשפט להורות על פרסום הודעה על כך, והכל אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות הענין ובהתחשב בשלב שבו מצוי הדיון בבקשה לאישור; בהודעה יצוין האמור בפסקה (4);

(2) אישר בית המשפט את הסתלקותם של כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים מתובענה ייצוגית או שבית המשפט מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם בתובענה ייצוגית, ולא הוגשה לבית המשפט, בתוך תקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקומם, לפי הענין, יורה בית המשפט על פרסום הודעה על כך, בהתאם להוראות סעיף 25; בהודעה יצוין האמור בפסקה (4)."

10. הצורך באישור בית המשפט לעצם ההסתלקות (להבדיל מהתגמול ככל שנלווה להסתלקות), נועד להבטיח שלא תיגרם פגיעה לקבוצה אשר המבקש התיימר לייצג את האינטרסים שלה, שכן ייתכן ובית המשפט יסבור כי קיימים שיקולים שמצדיקים את ניהול ההליך חרף הסתלקות המבקש ובא-הכוח המייצג מההליך. שיקולים אלה מקבלים משנה תוקף בשלב שלאחר אישור הבקשה. במצב דברים זה מגולמת כבר המסקנה כי התובענה מעוררת שאלות של עובדה ומשפט אשר קיימת **"אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה"** (סעיף 8(א)(1) לחוק).

11. במקרה שלפנינו, בקשה ההסתלקות הוגשה לפני אישור בקשת האישור (לדיון כללי בבקשת הסתלקות ולצורך בקבלת אישור בית המשפט לכך ראו: ע"א 4714/13 דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ (29.9.2013); ע"א 9585/11 יערי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ (1.10.2013); ע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונוול ישראל בע"מ (5.8.2018)). כידוע, הסתלקות מבקשת האישור בשלב זה, לא יוצרת מעשה בית דין שעלול לכבול את חברי הקבוצה, לפיכך ההסדר הנורמטיבי מותיר שיקול דעת רחב לאשר או לדחות את בקשת הסתלקות.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 34942-07-23 לדרמן נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני:

12. לאחר שבחנתי את האמור בבקשת ההסתלקות ושבתי ועיינתי בבקשת האישור, בתשובה ובתגובה, הגעתי לכלל מסקנה שיש לאשר למבקש ולב"כ המייצג להסתלק מן הבקשה. הסתלקות המבקש מן הבקשה באה בשל סיכוייה הנמוכים של הבקשה לאישור. זאת, בהינתן השאלה אם ניתן לראות את ההודעות ככוללות דבר פרסומת, בשים לב לתוכן הודעות וקהל היעד אליו נשלחו. נתונים אלו העמידו בספק את ההודעות הנן דבר פרסומת כהגדרתו בחוק התקשרות. יתרה מכך, גם אם היה ניתן לסווג את ההודעות ככוללות דבר פרסומת, ספק אם הנסיבות מצדיקות ניהול הליך ייצוגי עם כל המשתמע מכך.

13. לאור השיקולים שעמדו מאחורי בקשת ההסתלקות, שנוגעים לסיכויי ההליך, אינני סבור כי עולה חשש לפגיעה באינטרס של הקבוצה. לפיכך, אין צורך באיתור תובע או ב"כ חלופיים.

14. אני מאשר אפוא את הסתלקות המבקש מבקשת האישור; לא מצאתי מקום לאיתור מייצגים חלופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) לחוק; פועל יוצא מכך שאני מורה על מחיקת בקשת האישור. כמו כן, ובהסכמת הצדדים אני מחליט לדחות את תביעתו האישית של המבקש נגד המשיב.

15. **פטור מאגרה** – הצדדים מבקשים מבית המשפט לפטור אותם מתשלום החלק השני של האגרה, או למצער להפחיתה. עמדתי היא כי בדרך כלל, אין מקום לפטור מתשלום החלק השני של האגרה במקרה של הסתלקות לאחר הגשת תשובה ותגובה, לא כל שכן לאחר קיום קדם משפט. עמדה זו עולה בקנה אחד עם תקנה 7א(4) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007, אשר מסמיכה את בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו (זאת לצד הסמכות להטיל את החלק השני של האגרה על המשיב).

בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, בו הצדדים ניהלו באופן יעיל מאד את ההליכים, קיימו קדם משפט פורה ומינפו את ההערות שהוצגו במהלכו לפתרון יעיל של המחלוקת בפרק זמן קצר – אני רואה להיעתר לבקשה ולפטור את המבקש מתשלום החלק השני של האגרה.

התוצאה

16. לפיכך, הנני קובע כלהלן:

א. אני מאשר את הסתלקות המבקש מבקשת האישור. בנסיבות העניין, לא מצאתי מקום לאיתור מייצגים חלופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) לחוק. כפועל יוצא מכך, אני מורה על מחיקת בקשת האישור.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 34942-07-23 לדרמן נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני:

- ב. התביעה האישית של המבקש – נדחית.
- ג. אני פוטר את המבקש מתשלום החלק השני של האגרה.
- ד. ב"כ הצדדים ימציאו את פסק הדין למנהל בתי המשפט לצורך רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.
- ה. המזכירות תסגור את התיק ברישומיה.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ולמנהל בתי המשפט.

ניתן היום, ט"ז תמוז תשפ"ד, 22 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

מוחמד עלי, שופט

